

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Әлеуметтік педагогтарды кәсіби қызметке даярлау мәселелері

п.ғ.к., доцент Омарбекова А.И.

Нұр-Сұлтан, 2020

ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТЫҢ КӘСІБИ ҚЫЗМЕТІ

Біріншіден, соңғы жылдары елімізде «әлеуметтік жұмыс» мамандығы ресми түрде мемлекеттік құжаттарда бірнеше модификацияда тіркелді: әлеуметтік педагог, әлеуметтік қызметкер, әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман

Екіншіден, педагогикалық ЖОО студенттерін әлеуметтік-педагогикалық қызметке даярлау мәселесі барлық әлеуметтік институттар мен әлеуметтік жүйелердің жаңаруымен сипатталатын қоғам дамуының қазіргі жағдайымен байланысты

Қазіргі уақытта ғылыми мектептер құрылды, әлеуметтік педагогика саласында арнайы зерттеулер жүргізілуде, әлеуметтік педагогтарды кәсіби қызметке даярлаудың әртүрлі модельдері мен технологиялары қалыптастырылуда.

ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТЫҢ КӘСІБИ ЖӘНЕ МӘДЕНИ ДАМУЫ

Әлеуметтік педагогтың толыққанды кәсіби қызметі тек өз міндеттерін жүзеге асыруға тәуелсіз және шығармашылық көзқараспен ғана мүмкін болатындығын ерекше атап өту қажет

тиісті жағдайлардың болмауы, шешім қабылдаудағы еркіндіктің болмауы, әлеуметтік педагогтың, әлеуметтік қызметкердің қызметін елемеу және басқада мәселелер жағымсыз кәсіби динамиканы тудыруы мүмкін

толыққанды кәсіби қызмет әлеуметтік педагог еңбек субъектісі ретінде кәсіби міндеттерді анықтауға және шешуге дербес және шығармашылық тұрғыдан қарауға, стандарттарға сәйкес нәтижелерге қол жеткізуге, технологиялық процестерді талдауға, реттеуге және т.б. қабілетті болатындығымен көрінеді

Әлеуметтік педагогтарды даярлау сапасын арттырудың жетекші шарты әлеуметтік-педагогикалық қызмет субъектілері тұлғасының кәсіби өзін-өзі тануы

1

- кәсіби өзін-өзі тану тек кәсіби білім мен кәсіби білімді қалай қолдану керектігі туралы арнайы білім ғана емес, ең алдымен бұл адамның субъективті психологиялық тәжірибесі, оның ішінде кәсіби тұрғыдан

2

- кәсіби өзін-өзі тану-бұл психикалық процестердің жиынтығы, ол арқылы маман өзін қызмет субъектісі ретінде таниды

3

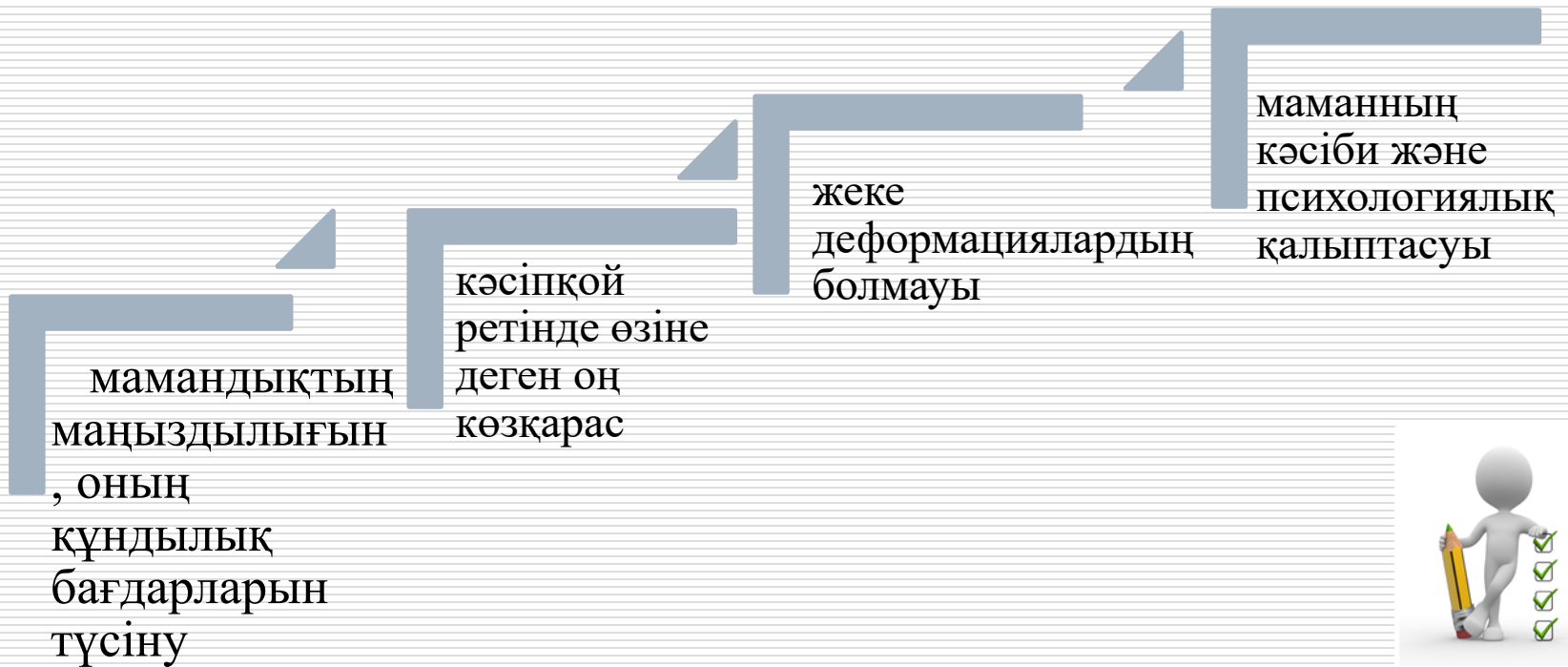
- кәсіби өзін-өзі танудың сапасы мен дамуының тұрақтылығы мәселесі кәсіптің жеке адамның талаптарына

4

- оның бейімділігіне, адамның өз қызметіне қаншалықты қанағаттанатындығына байланысты

КӘСІБИ САПАНЫҢ ДАМУ КӨРСЕТКІШТЕРІ-БҰЛ ІЗГІЛІК БАҒЫТЫ

ЖОО шешілуі керек өзекті міндеттер

өзін-өзі танудың жеке моделін қалыптастыру

кәсіби шыңдарға өзін-өзі жетілдіру

кәсіби шеберлік арқылы әлеуметтік педагог маманының кәсіби және психологиялық қалыптасуын ұйымдастыру

әлеуметтік педагогтың кәсібилігін тиімді дамыту

таңдалған мамандыққа жеке қызығушылықты дамыту

болашақ қызметке кәсіби-мотивациялық көзқарасты қалыптастыру

КӘСІБИ ЖӘНЕ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ҚАЛЫПТАСУ МІНДЕТТЕРІ

Кәсіби және психологиялық қалыптасу міндеттерін адамды жеке тұлға, бірегейлік, қалаулар мен мүмкіндіктердің байлығы бар толыққанды тұлға ретінде танудан тұратын жеке тұлғаға бағытталған көзқарас тұрғысынан әлеуметтік-педагогикалық іс-әрекетті жүзеге асыру сияқты кейбір әдістер арқылы іс жүзінде шешуге болады

Бұл кәсіби қызметті жеке тұлға, қызмет субъектісі тұрғысынан жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Кәсіби шеберлікті жетілдіру әлеуметтік-педагогикалық іс-әрекеттегі инновациялық процесті ұйымдастырумен де тығыз байланысты

ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТАРДЫҢ КӘСІБИЛІГІН ЖЕТІЛДІРУ БАҒЫТТАРЫ

жоғары оқу орындарында әлеуметтік-педагогикалық қызметке теориялық және технологиялық дайындығы бар және белгілі көрсеткіштермен сипатталатын жеке мәдениеттің жоғары деңгейі бар білікті мамандарды даярлау:

мамандықты саналы таңдау, әлеуметтік-педагогикалық қызметке ішкі бейімділік; коммуникативтік мәдениеттің және кәсіби құзыреттіліктің жоғары деңгейі. Кәсібилік пен біліктілік деңгейін үнемі арттыру, әлеуметтік-педагогикалық қызметті жетілдіру

ӘЛЕУМЕТТІК САЛА МАМАНЫНЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ МӘДЕНИЕТІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ЖОЛДАРЫ

1

- маманның жалпы мәдениетін арттыруға ықпал ету қажеттілігімен байланысты. Ол өзінің педагогикалық мәдениетінің толық көрінісін анықтайды

2

- маманның әлеуметтік салада оны жүзеге асыруға қатысты жеке педагогикалық тәжірибесін тереңдету және кеңейту. Ол : а) медициналық, психологиялық, педагогикалық және әлеуметтік саладағы маманның теориялық даярлығын арттыру; б) әлеуметтік салада практикалық қолдану үшін маманға қажет педагогикалық технологияларды, әдістерді игеру;

3

- әлеуметтік жұмыс үшін әлеуметтік-педагогикалық дайындықты белсенді пайдалану үшін жағдай жасауды қамтиды

4

- әлеуметтік жұмыс процесінде педагогикалық аспектілерді жүзеге асыруда маманның тәуелсіздігінің көрінісі

ЖОО оқытушылары оқу жоспарларына енгізілген барлық дерлік пәндерді жүргізеді. Алайда, арнайы курстарды оқу үшін халықты әлеуметтік қорғау, облыстық, қалалық әлеуметтік көмек орталықтарының, Әділет, Ішкі істер бөлімдерінің практикалық қызметкерлері тартылған жөн

Студенттермен жұмыс істеу барысында олар өз тәжірибелеріне сүйенеді, атап айтқанда, жастармен жұмыс тәжірибесі, қосымша білім беру мекемелерімен ынтымақтастық тәжірибесі, мектеп мұғалімі және ЖОО оқыту тәжірибесі, қаланың шағын аудандарында.

Балаларды сауықтыру лагерлерінде балалармен жұмыс тәжірибесі. Әлеуметтік-педагогикалық қызметті ұйымдастыру саласында оқу пәндерін оқыту үшін еліміздің, шетелдік және т.б. жетекші жоғары оқу орындарында тағылымдамадан өту ықпал етеді

Әлеуметтік педагогтарды даярлау сапасын арттыруда қандай проблемалар бар?

Практикадан өту кезінде студенттер "қиын" балалармен ортақ тіл таба алмайды, курс тыңдаушылары үшін "алкоголь және есірткіге тәуелді балалармен және ересектермен жұмыс" проблемалық болып табылады. Студенттер мен тыңдаушылар осындай клиенттермен жұмыс істеу үшін білімнің жетіспеушілігін сезінетіндерін атап өтеді

ЖОО оқытушылары: "ұғымдық-терминологиялық аппараттың жеткіліксіз әзірленуі", "әдебиеттің жетіспеушілігі", "курстық даярлаудағы акценттердің әлеуметтік проблемаларға ауысуы", "кейбір оқытушыларда нақты өзін-өзі ұйымдастырудың болмауы"; студенттерді жалпы даярлауда: "әлсіз материалдық база", "арнайы әдебиеттің болмауы", "студенттерде оқытудың төмен уәждемесі", бұл әлеуметтік-педагогикалық пәндердің үлесін азайтады.

Әлеуметтік педагогтар атап өткен "үйлестіру құралдарының болмауы" назар аударуды қажет етеді.

Әлеуметтік педагогтарды даярлау сапасын арттыруда қандай проблемалар бар?

Іс жүзінде жұмыс істейтін әлеуметтік педагогтар өз қызметінде "жұмыс орнының нашар материалдық-техникалық жабдықталуы", "арнайы әдебиеттің болмауы" проблемаларына тап болады

ата-аналардың мәдени, психологиялық-педагогикалық деңгейінің төмендігін; балалардың агрессивтілігін, енжарлығын, балалар мен ата-аналардың қақтығысын, балаларға қатыгездікті, ата-аналардың маскүнемдігін, жасөспірімдердің ата-аналармен, мұғалімдермен, құрдастарымен оң қарым-қатынас орната алмауын; ата-аналарды тәрбиелеу процесіне тартудың қоғамдық нысандарының дамымағандығын атап өтті

Алынған мәліметтер негізінде оқу бағдарламаларын жеткілікті түрде жасауда, жұмыс берушілерді тарту. Мүмкіндігінше оқу курстарына, әлеуметтік-педагогикалық практикумдармен педагогикалық практиканың мазмұнына түзетулер енгізілеуді қажет етеді.

ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТАРДЫ ДАЯРЛАУ ЖҮЙЕСІН ӘЗІРЛЕУ

Ы. Алтынсарин
атындағы Ұлттық
білім Академиясы

еліміздің
педагогикалық
жоғары оқу
орындары

Л.Н.Гумилев
атындағы Еуразия
ұлттық
университеті

ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТАРДЫ ДАЯРЛАУДЫҢ НАҚТЫ КӨРІНІСІ

әлеуметтік-педагогикалық
орталықтармен байланыс

кешендердің әртүрлі
модельдерін ғылыми
әзірлеуді жүзеге асырады

«Әлеуметтік
педагогика және өзін-
өзі тану» кафедрасы

әлеуметтік педагогтарды
кәсіби даярлауды жүзеге
асырады

әлеуметтік педагогтарға
практикалық әдістемелік көмек
көрсетеді

**Нұр-Сұлтан қаласы
Жанұя отбасы
институтын қолдау
орталығы**

- әлеуметтік педагогтарды дайындау;
- әдістемелік қолдау көрсету;
- тыңдармандар мен әлеуметтік педагог;
студенттердің іс-тәжірибесін ұйымдастыру;

**Кәсіби білім
беру жүйесі**

- әлеуметтік педагогтарды дайындау;
- жастар тәрбиесінің мақсатты
бағдарламасын
әзірлеуде ғылыми қолдау;

**Балалар
шығармашылық
орталықтары**

- әдістемелік қолдау көрсету;
- әлеуметтік педагогикалық
іс-тәжірибе;

**Республикалық
балаларды оңалту
орталығы,**

- әлеуметтік педагогикалық
іс-тәжірибе;

**Халықты әлеуметтік
қорғау және оңалту
орталқтары
(ауыл, аудан, қала)**

- бірлескен ғылыми-практикалық конференция,
семинар-тренингтер өткізу;
- мамандарды дәріс оқу барысында дайындау;

**Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ
Әлеуметтік ғылымдар
факультеті
Әлеуметтік педагогика және
өзін-өзі тану кафедрасы**

- әдістемелік қолдау көрсету;
- әлеуметтік педагогикалық
іс-тәжірибе

**Нұр-Сұлтан қаласы
«0-6 жасқа дейінгі
мамандандырылған
балалар үйі»**

- мамандарды даярлау

**Ішкі істер әділет
органдары**

- студенттермен сабақ өткізуге
мамандарды шақыру;

- ғылыми зертханаларды
басқару;
- балалар мен жасөс-
пірімдерді әлеуметтендіру
тұжырымдамасын дайындау;
- әдістемелік қолдау көрсету;
- мектепте жұмыс істейтін
әлеуметтік педагогтарды даярлау;

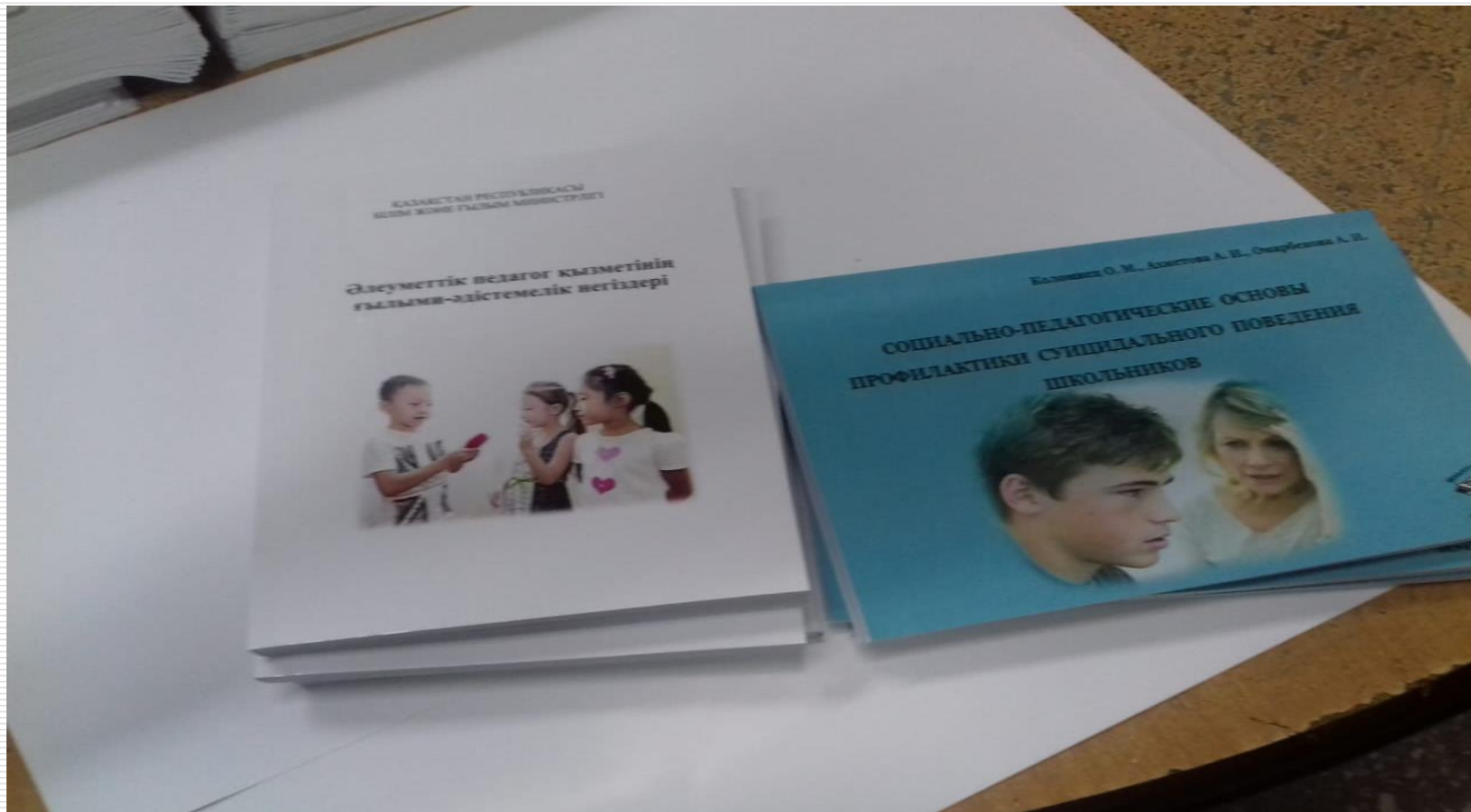
**Орта білім беру
мектептері
(48, 22, 37, 54, 87
мектеп-лицей
және т.б)**

- жеке-дара жұмыс;
- кеңес беру;
- психотерапиялық қолдау

**Халықтың көші-
кон қызметі**

**Жұмыспен
қамту орталығы**

Бұл әдістемелік құралда әлеуметтік педагог қызметін ұйымдастыру мәселесі жан-жақты қарастырылады. Әдістемелік құрал жоғары оқу орындарының профессор-оқытушыларына, әлеуметтік педагогтарға, мектеп әкімшілігіне, мұғалімдеріне, әдіскерлеріне, білім беру жүйесінің басқа қызметкерлеріне арналады

Болашақ әлеуметтік педагогтарды
кәсіби даярлау үшін студенттермен
практикалық іс-шаралар өткізген абзал.

Еуразия Ұлттық Университеті, Әлеуметтік ғылымдар факультетінің, Әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану мамандығының 2 курс студенттері Нұр-Сұлтан қаласының, Әлеуметтік көмек көрсету орталығының жұмыс барысымен танысып, орталықтың тәрбиеленушілеріне мерекелік **«Мейірімділікке жол»** атты іс-шара өткізді

«Руханият» клубының белсенді, әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану мамандығының 2 курс студенттері қарттар күніне орай Нұр-Сұлтан қаласы, Көктал-1 тұрғын алабында орналасқан Қарттар мен мүгедектерге арналған медициналық-әлеуметтік мекемесіне барып, қариялардың қал-жағдайын сұрап, олармен жеке сұхбаттасты.

Ақмола облысы, Целиноград ауданы, Аққайың ауылына қарасты қарттар үйімен мүгедектерге арналған интернатқа болашақ әлеуметтік педагогтар барып, ата-әжелеріміздің тыныс-тіршілігімен танысып қайтқан болатын

Назарларыңызға рахмет!
